

Sygn. akt I C 648/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Ewa Ligoń-Krawczyk

Protokolant:sekr. sądowy Katarzyna Maciaszczyk

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2018 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa R. G., M. O., M. G. (1)

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

I. oddala powództwo,

II. zasądza od R. G., M. O., M. G. (1) solidarnie na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 10.817 (dziesięć tysięcy osiemset siedemnaście i 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 28 czerwca 2017 roku R. G. M. O. i M. G. (1) wnieśli przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwot 151 975,33 PLN i 32 438,25 CHF wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od każdej z kwot od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, z tytułu dotychczas spłaconych rat kredytu oraz kwot pobranych przez pozwanego tytułem uruchomienia kredytu oraz opłat okołokredytowych, których wysokość ustalana była na podstawie postanowień nieważnych na podstawie art. 58 k.c. w zw. z art. 69 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku prawo bankowe i abuzywnych w rozumieniu art. 385¹ k.c. Ponadto powodowie wnieśli o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów solidarnie zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz wydatków pełnomocnika i kosztów wywołanych zawezwaniem do próby ugodowej.

Powodowie wskazali, że na podstawie wzorca umowy w dniu 3 lipca 2007 roku zawarli z pozwanym umowę o kredyt hipoteczny dla osób fizycznych (...) waloryzowany kursem CHF nr (...) w wykonaniu, której bank udzielił im kredytu w złotych waloryzowanego kursem CHF w wysokości 321 000 zł. Możliwość wpływu powodów na treść umowy ograniczona została do określenia kwoty kredytu oraz okresu kredytowania. Postanowienia umowy kredytu § 1 ust. 1-3A, § 10 ust. 5 oraz § 1 ust 2 i § 23 ust. 2 i 3 regulaminu, w zakresie w jakim odsyłają do kursów kupna i sprzedaży waluty obcej ustalonej przez bank spełniają wszystkie przesłanki niezbędne do uznania ich za abuzywne, albowiem zostały jednostronnie ukształtowane przez bank i narzucone powodom, powodowie nie mieli rzeczywistego wpływu na treść postanowień wzorca umowy, postanowienia nie regulują głównych świadczeń stron umowy o kredyt, postanowienia nie są jednoznaczne, gdyż nie precyzują żadnych obiektywnych, sprawdzalnych kryteriów, przesłanek, warunków ani czynników, które miałyby wpływać na sposób określenia przez bank wysokości kursów kupna i sprzedaży walut, są sprzeczne z dobrymi obyczajami rażąco godząc w równowagę kontraktową stron poprzez przyznanie bankowi uprawnienia do jednostronnego, swobodnego kształtowania kursów kupna i sprzedaży, a

także rażąco naruszają interes konsumenta obciążając powodów w całości ryzykiem kursowym, ale również ryzykiem całkowicie dowolnego, arbitralnego kształtowania kursu kupna i sprzedaży waluty przez bank. W ocenie powodów umowa zawarta z bankiem była sprzeczna z treścią przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku prawo bankowe (art. 69 ust. 1 i 2 pkt. 2, 4 i 5). Strona powodowa wskazała również, iż umowa narusza art. 358 § 1 k.c. w zw. z art. 9 ustawy dnia 27 lipca 2002 roku prawo dewizowe, albowiem zgodnie z obowiązującą wówczas zasadą walutowości, zobowiązania pieniężne mogły być wyrażone wyłącznie w PLN. Nadto zdaniem powodów umowa jest nieważna gdyż stosunek prawny łączący strony jest sprzeczny z naturą stosunku zobowiązaniowego w zakresie w jakim przewiduje, że kwota kredytu jest waloryzowana kursem CHF, arbitralnie i jednostronnie określanym przez pozwanego, jak również stosunek prawny łączący strony jest sprzeczny z istotą waloryzacji, albowiem przewidujące waloryzację postanowienia są skrajnym nadużyciem zasady swobody umów (pozew k. 2-7v).

W odpowiedzi na pozew z dnia 7 sierpnia 2017 roku (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zdaniem strony pozwanej powództwo jest całkowicie bezzasadne. Twierdzenia powodów jako przewidziana w umowie kredytu indeksacja miała być sprzeczna z naturą umowy kredytu, z zasadami współzycia społecznego oraz art. 69 prawa bankowego nie mają racji bytu. W ocenie pozwanego nie jest również prawdą jakoby waloryzacja prowadziła do braku wzajemnej ekwiwalentności świadczeń, a bank był beneficjentem wahań kursowych. Pozwany zaprzeczył również, że waloryzacja odbywała się według dowolnych kryteriów. Kurs franka ustalany przez bank oparty był na kryteriach rynkowych i miał zastosowanie do wszystkich transakcji dwuwalutowych w banku. Zdaniem pozwanego nie doszło w przedmiotowej sprawie do spełnienia przesłanek abuzywności. Ponadto bezskuteczne jest powoływanie się przez stronę powodową na wpisy w rejestrze klauzul niedozwolonych (odpowieź na pozew k. 58-97v).

Powodowie w replice na odpowiedź na pozew z dnia 3 października 2017 roku podejmując polemikę z twierdzeniami strony pozwanej zaprezentowanym w uzasadnieniu odpowiedzi na pozew, podtrzymali stanowisko zaprezentowane w pozwie (replika na odpowiedź na pozew k. 374-378).

Pozwany w piśmie procesowym z dnia 14 listopada 2017 roku stanowiącym odpowiedź na replikę powoda podtrzymał wnioski, twierdzenia i zarzuty podniesione w odpowiedzi na pozew (pismo procesowe k. 382-387).

Na rozprawie w dniu 23 października 2018 roku powodowie zmienili powództwo w ten sposób, że wystąpili z żądaniem ewentualnym. W przypadku uznania przez Sąd, że pomimo abuzywności postanowień przewidujących quasi-waloryzację świadczeń pieniężnych kursem waluty obcej określonym przez pozwaną, umowy nie można uznać za nieważną, powodowie wnieśli o zasądzenie od pozwanej na ich rzecz solidarnie kwoty 40 480,40 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od tej kwoty od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty (zmiana powództwa k. 458-461).

Pozwany bank na rozprawie w dniu 23 października 2018 roku podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie wnosząc o oddalenie zarówno roszczenia głównego, jak i ewentualnego (protokół k. 463v).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie M. i R. G. postanowili zakupić na kredyt mieszkanie dla swojej córki M., kończącej wówczas studia i podejmującej pracę, aby pomóc jej w usamodzielnieniu się. Ofert kredytu M. i R. G. poszukiwali za pośrednictwem biura (...), córka nie brała udziału w procesie wyboru kredytu. Doradca kredytowy przedstawił powodom ofertę kredytu hipotecznego waloryzowanego CHF w (...), na którą ci ostatecznie się zdecydowali (**dowód:** przesłuchanie powoda R. G. protokół k. 463v-464 – 00:07:57-00:17:01, przesłuchanie powódki M. G. (1) protokół k. 464 – 00:17:01-00:18:21, przesłuchanie powódki M. O. protokół k. 464 – 00:18:21-00:19:23).

W dniu 16 maja 2007 roku M. G. (1), R. G. oraz M. G. (2) (obecnie G.-O.) złożyli w (...) Bank S.A. (obecny (...)) wniosek o udzielenie planów finansowych nr 54 920. Powodowie zwrócili się do banku o udzielenie kredytu w kwocie 321 000 zł wskazując jako walutę kredytu CHF. Kredyt przeznaczony miał zostać na finansowanie przedpłat

na poczet budowy i nabycia od dewelopera lokalu mieszkalnego numer (...) oraz udziału w lokalu użytkowym garażu wielostanowiskowym, z którym związane jest prawo do wyłącznego korzystania z miejsca postojowego numer (...)położonych w miejscowości W., gm. K. w kwocie 314 430 zł oraz pokrycie kosztów związanych z uruchomieniem kredytu w kwocie 6 570 zł. Powód w dacie wnioskowania o udzielenie kredytu posiadał kartę kredytową w (...) S.A. z przyznaną kwotą 3 600 zł. Powodowie byli również właścicielami mieszkania o wartości 330 000 zł. Dotychczasowy wniesiony wkład własny powodów w finansowanie nieruchomości wyniósł 2 000 zł, zaś pozostała do uiszczenia kwota wynosiła 316 430 zł. Jako proponowane zabezpieczenie kredytu powodowie wskazali hipotekę na kredytowanej nieruchomości, przelew praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości od ognia i innych zdarzeń losowych oraz do czasu ustanowienia powyższych zabezpieczeń – ubezpieczenie kredytu (**dowód:** wniosek kredytowy k. 199-204v, przesłuchanie powoda R. G. protokół k. 463v-464 – 00:07:57-00:17:01, przesłuchanie powódki M. G. (1) protokół k. 464 – 00:17:01-00:18:21, przesłuchanie powódki M. O. protokół k. 464 – 00:18:21-00:19:23).

M. G. (1), R. G. oraz M. G. (2) składając wniosek o udzielenie kredytu w dniu 16 maja 2007 roku pisemnie oświadczyli, że przedstawiciel (...) Banku S.A. przedstawił im w pierwszej kolejności ofertę kredytu hipotecznego w polskim złotym. Po zapoznaniu się z tą ofertą zdecydowali się, iż dokonują wyboru oferty kredytu/pożyczki hipotecznej denominowanej w walucie obcej mając pełną świadomość ryzyka związanego z tym produktem, a w szczególności tego, że niekorzystna zmiana kursu waluty spowoduje wzrost comiesięcznych rat spłaty kredytu hipotecznego oraz wzrost całego zadłużenia. Ponadto zostali poinformowani przez przedstawiciela (...) Banku S.A. o jednoczesnym ponoszeniu ryzyka zmiany procentowej polegającej na tym, że w wyniku niekorzystnej zmiany stopy procentowej może ulec zwiększeniu comiesięczna rata spłaty kredytu/pożyczki oraz wartość całego zaciągniętego zobowiązania. Są świadomi ponoszenia obu rodzajów ryzyk, związanych z wybranym przez siebie produktem kredytowym. (...) Banku S.A. poinformował powodów również o kosztach obsługi kredytu w wypadku niekorzystnej zmiany kursu walutowego oraz zmiany stopy procentowej, tj. o możliwości wzrostu raty kapitałowo-odsetkowej, a informacje te zostały im przedstawione w postaci symulacji wysokości rat kredytu (**dowód:** oświadczenia dla kredytów i pożyczek hipotecznych k. 206-208).

Powodowie w dacie wnioskowania o udzielenie kredytu posiadali zdolność kredytową na uzyskanie kredytu w kwocie 400 300 PLN (**dowód:** kalkulator zdolności kredytowej k. 215-216).

W dacie ubiegania się o kredyt powódka M. G. (1) posiadała wykształcenie wyższe, była (...) Liceum Ogólnokształcącego nr (...), zaś jej miesięczny dochód netto wynosił (...) zł. R. G. posiadał wykształcenie wyższe, zajmował stanowisko (...) w (...) sp. z o.o. Powódka M. O. w dacie wnioskowania o udzielenie kredytów kończyła studia i pozostawała na utrzymaniu rodziców (**dowód:** wniosek kredytowy k. 199-204v).

Decyzją kredytową z dnia 28 maja 2007 roku bank zdecydował się na udzielenie M. G. (1), R. G. oraz M. G. (2) kredytu na finansowanie przedpłat na poczet budowy i nabycia od dewelopera lokalu mieszkalnego numer (...) oraz udziału w lokalu użytkowym garażu wielostanowiskowym, z którym związane jest prawo do wyłącznego korzystania z miejsca postojowego numer (...)położonych w miejscowości W., gm. K. w kwocie 314 430 zł oraz pokrycie kosztów związanych z uruchomieniem kredytu w kwocie 6 570 zł (**dowód:** decyzja kredytowa k. 212-213).

W dniu 3 lipca 2007 roku M. G. (1), R. G. oraz M. G. (2) zawarli z (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę nr (...) o kredyt hipoteczny dla osób fizycznych (...) waloryzowany kursem CHF.

Zgodnie z § 1 ust. 1A umowy celem kredytu było finansowanie przedpłat na poczet budowy i nabycia od dewelopera lokalu mieszkalnego numer (...) oraz udziału w lokalu użytkowym garażu wielostanowiskowym, z którym związane jest prawo do wyłącznego korzystania z miejsca postojowego numer (...)położonych w miejscowości W., gm. K. w kwocie 314 430 zł oraz pokrycie kosztów związanych z uruchomieniem kredytu w kwocie 6 570 zł. Stosownie do ust. 2 kwota kredytu wyniosła 321 000 zł. Zgodnie z ust. 3 tego paragrafu walutą waloryzacji kredytu był frank szwajcarski (CHF). W myśl ust. 3A kwota kredytu wyrażona w walucie waloryzacji na koniec dnia 25 maja 2007 roku według kupna waluty z tabeli kursowej (...) Banku S.A. wyniosła 142 419,80 CHF. Kwota ta miała charakter informacyjny i

nie stanowiła zobowiązania banku. Wartość kredytu wyrażona w walucie obcej w dniu uruchomienia kredytu mogła być różna od podanej w niniejszym punkcie.

Kredyt oprocentowano według zmiennej stopy procentowej, ustalonej jako stawka bazowa LIBOR 3M dla franka szwajcarskiego, powiększona o stałą marżę Banku w wysokości 1,10%. Oprocentowanie kredytu w stosunku rocznym w dniu zawarcia umowy wynosiło 3,57% (§ 1 ust. 8 umowy, § 9 ust. 1 i 2 umowy).

Zgodnie z § 10 ust. 5 umowy raty kapitałowo odsetkowe oraz raty odsetkowe spłacane miały być w złotych po uprzednim ich przeliczeniu według kursu sprzedaży CHF z tabeli kursowej (...) Banku S.A. obowiązującego na dzień spłaty z godziny 14:50.

Stosownie do § 25 ust. 1 umowy integralną jej część stanowi „Regulamin udzielania kredytu hipotecznego dla osób fizycznych – (...)”. Zgodnie z postanowieniem, kredytobiorca oświadczył, że zapoznał się z niniejszym dokumentem i uznał jego wiążący charakter.

W myśl § 29 ust. 1 umowy kredytobiorca oświadczył, że został dokładnie zapoznany z warunkami udzielenia kredytu złotowego waloryzowanego kursem waluty obcej, w tym w zakresie zasad dotyczących spłaty kredytu i w pełni je akceptuje. Kredytobiorca jest świadomy, że z kredytem waloryzowanym związane jest ryzyko kursowe, a jego konsekwencje wynikające z niekorzystnych wahań kursu złotego wobec walut obcych mogą mieć wpływ na wzrost kosztów obsługi kredytu. Natomiast w ust. 2 tegoż paragrafu kredytobiorca oświadczył, że został dokładnie zapoznany z kryteriami zmiany stóp procentowych kredytów obowiązującymi w (...) oraz zasadami modyfikacji oprocentowania kredytu i je w pełni akceptuje (**dowód:** umowa kredytu k. 11-15v).

Zgodnie z § 1 ust. 2 Regulaminu udzielania kredytów i pożyczek hipotecznych dla osób fizycznych – w ramach (...), (...) udziela kredytów i pożyczek złotych waloryzowanych kursem następujących walut wymiennalnych: USD/EUR/CHF/GBP/SEK według tabeli kursowej (...) Banku S.A. Kredyty/pożyczki mogą być udzielane zarówno posiadaczom (...), jak i osobom nieposiadającym takiego rachunku.

W myśl § 23 ust. 2 regulaminu wysokość każdej raty odsetkowej, kapitałowo odsetkowej kredytu waloryzowanego kursem przyjętej waluty określona jest w tej walucie, natomiast jej spłata dokonywana jest w złotych po uprzednim jej przeliczeniu wg kursu sprzedaży danej waluty, określonym w tabeli kursowej (...) banku S.A. na dzień spłaty. Stosownie do ust. 3 cytowanego postanowienia regulaminu, wysokość rat odsetkowych i kapitałowo-odsetkowych kredytu waloryzowanego wyrażona w złotych ulega comiesięcznej modyfikacji w zależności od kursu sprzedaży waluty, według tabeli kursowej (...) Banku S.A. na dzień spłaty (**dowód:** regulamin k. 16-26).

Powodowie w dniu 3 lipca 2007 roku wnieśli do (...) Bank S.A. o odblokowanie środków kredytu i wypłatę I transzy środków kredytu w kwocie 67 856 zł i przekazanie kwot 61 286 zł na rachunek dewelopera oraz 6 570 zł na rachunek kredytobiorcy (**dowód:** wniosek o wypłatę transzy/odblokowanie środków kredytu k. 237-237v). Kredyt odblokowany został w dniu 10 lipca 2007 roku w kwocie 144 295,61 CHF. Pobrano prowizję w kwocie 1 656,92 CHF (3 852 PLN). Na rachunek bankowy powodów prowadzony w PLN przekazano kwotę 6 570 zł, zaś kwotę 61 286 PLN (27 549,23 CHF) przekazano na rachunek dewelopera, również prowadzony w złotych polskich (**dowód:** potwierdzenie uruchomienia kredytu k. 244, potwierdzenie uruchomienia transzy kredytu k. 245, potwierdzenie wykonania operacji uznaniowej k. 249).

Powodowie w dniu 24 lipca 2007 roku wnieśli do (...) Bank S.A. o odblokowanie środków kredytu i wypłatę II transzy środków kredytu w kwocie 63 286 zł i przekazanie tejże kwoty na rachunek dewelopera (**dowód:** wniosek o wypłatę transzy/odblokowanie środków kredytu k. 238-238v). Bank w dniu 30 lipca 2007 roku przekazał na rachunek dewelopera prowadzony w PLN kwotę 63 286 zł (**dowód:** potwierdzenie wykonania operacji uznaniowej k. 250).

Powodowie w dniu 17 września 2007 roku wnieśli do (...) Bank S.A. o odblokowanie środków kredytu i wypłatę III transzy środków kredytu w kwocie 63 286 zł i przekazanie tejże kwoty na rachunek dewelopera (**dowód:** wniosek o wypłatę transzy/odblokowanie środków kredytu k. 239-239v). Transza w kwocie 28 440,59 CHF (63 286 PLN)

została uruchomiona w dniu 24 września 2007 roku i przelana na rachunek dewelopera prowadzony w PLN (**dowód:** potwierdzenie uruchomienia transzy kredytu k. 246, potwierdzenie wykonania operacji uznaniowej k. 251).

Powodowie w dniu 26 listopada 2007 roku wnieśli do (...) Bank S.A. o odblokowanie środków kredytu i wypłatę IV transzy środków kredytu w kwocie 63 286 zł i przekazanie tejże kwoty na rachunek dewelopera (**dowód:** wniosek o wypłatę transzy/odblokowanie środków kredytu k. 240-240v). Transza w kwocie 29 107,75 CHF (63 286 PLN) została uruchomiona w dniu 28 listopada 2007 roku i przelana na rachunek dewelopera prowadzony w PLN (**dowód:** potwierdzenie uruchomienia transzy kredytu k. 247, potwierdzenie wykonania operacji uznaniowej k. 252).

Powodowie w dniu 20 lutego 2008 roku wnieśli do (...) Bank S.A. o odblokowanie środków kredytu i wypłatę V transzy środków kredytu w kwocie 47 464,50 zł i przekazanie tejże kwoty na rachunek dewelopera (**dowód:** wniosek o wypłatę transzy/odblokowanie środków kredytu k. 241-241v). Transza w kwocie 21 934,70 CHF (47 464,50 PLN) została uruchomiona w dniu 25 lutego 2008 roku i przelana na rachunek dewelopera prowadzony w PLN (**dowód:** potwierdzenie uruchomienia transzy kredytu k. 248, potwierdzenie wykonania operacji uznaniowej k. 253).

Powodowie w dniu 2 czerwca 2008 roku wnieśli do (...) Bank S.A. o odblokowanie środków kredytu i wypłatę VI transzy środków kredytu w kwocie 15 821,50 zł i przekazanie tejże kwoty na rachunek dewelopera. Bank w dniu 6 czerwca 2008 roku przekazał na rachunek dewelopera prowadzony w PLN kwotę 15 821,50 zł (**dowód:** wniosek o wypłatę transzy/odblokowanie środków kredytu k. 242-242v, potwierdzenie wykonania operacji uznaniowej k. 254).

W dniu 16 lutego 2009 roku M. G. (1), R. G. oraz M. G. (2) zawarli z (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą w W. aneks nr (...) do umowy nr (...) o kredyt hipoteczny dla osób fizycznych (...) waloryzowany kursem CHF na podstawie, którego zmianie uległy zapisy § 1 ust. 1A i § 2 ust. 3 umowy precyzując adres kredytowanej nieruchomości (**dowód:** aneks do umowy k. 23).

W dniu 12 kwietnia 2013 roku M. G. (1), R. G. oraz M. G. (2) zawarli z (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą w W. aneks do umowy nr (...) o kredyt hipoteczny dla osób fizycznych (...) waloryzowany kursem CHF na podstawie, którego bank zapewnił pożyczkobiorcom możliwość dokonywania zmian waluty spłaty pożyczki hipotecznej ze złotych polskich na walutę waloryzacji oraz z waluty waloryzacji na złote polskie w okresie obowiązywania umowy (**dowód:** aneks do umowy kredytu k. 224-225v).

Od chwili zawarcia aneksu z dnia 12 kwietnia 2013 roku powodowie spłacają raty kredytu bezpośrednio w walucie CHF (bezsporne).

Bank poprzez ogłoszenie w serwisie bankowości internetowej poinformował o zmianie od dnia 1 lipca 2009 roku regulaminu udzielania kredytów i pożyczek hipotecznych dla osób fizycznych. Zmiana wiązała była z postanowieniami rekomendacji S II Komisji Nadzoru Finansowego, a dotyczyła możliwości spłaty kredytu bądź pożyczki w walucie waloryzacji (bezsporne).

(...) ustala tabele kursowe dla kredytów waloryzowanych walutą obcą każdego przed otwarciem oddziałów banku na podstawie średnich notowań z rynku międzybankowego prezentowanych w serwisach internetowych R. i B. oraz dodaniu do średnich kursów połowy ustalonego przez zarząd banku spreadu walutowego (kurs sprzedaży) lub odjęciu od średnich kursów połowy ustalonego przez zarząd banku spreadu walutowego (kurs kupna) (**dowód:** Tabela kursowa (...) – Metodyka oraz analiza porównawcza k. 173-197v).

Pozwany w celu dzielenia kredytu w walucie obcej zobowiązany był do pozyskania odpowiednich środków w walucie udzielonego kredytu lub pożyczki. Bank pozyskiwał CHF na runku międzybankowym poprzez zaciąganie pożyczek, emitował obligacji we frankach lub pozyskiwał CHF z depozytów (**dowód:** **dowód:** Tabela kursowa (...) – Metodyka oraz analiza porównawcza k. 173-197v).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie złożonych do akt sprawy dokumentów. Sąd w całości dał wiarę przedłożonym dokumentom, bowiem żadna ze stron nie kwestionowała ich autentyczności, a Sąd nie miał podstaw do kwestionowania ich wiarygodności, bądź zawartej w nich treści z urzędu.

Ustalając stan faktyczny Sąd częściowo oparł się na dowodzie z przesłuchania powodów w zakresie wskazanym w uzasadnieniu. Niewątpliwie za wiarygodne należało uznać zeznania strony powodowej dotyczące przyczyn i okoliczności związanych z zawarciem umowy kredytu, ich wykształcenia oraz doświadczenia zawodowego. Zauważyć również należy, biorąc pod uwagę materiał dowody zgromadzony w sprawie, w tym składane przez powoda w umowie kredytowej oświadczenia, iż wątpliwe są podnoszone w treści pozwu, jak i późniejszym przesłuchaniu powodów twierdzenia o ich niedoinformowaniu przez bank oraz ich pracowników w zakresie ryzyka kursowego, kursu walut, spreadu, waluty kredytu, a także jego kosztów.

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z dziedziny finansów i bankowości na okoliczność określenia wysokości zobowiązania pieniężnego powodów wobec pozwanego, z rozbiciem na raty, z tytułu umowy o kredyt, obliczonego na podstawie wszystkich postanowień umowy, jednakże z pominięciem mechanizmu przeliczenia świadczeń pieniężnych kursem waluty obcej od początku oraz wysokości różnicy pomiędzy wysokością wpłat faktycznie przez powodów dokonanych w okresie od uruchomienia kredytu do kwietnia 2013 roku włącznie, a wysokością wpłat, które byłyby należne, gdyby przedmiotowa umowa nie zawierała mechanizmu przeliczenia świadczeń pieniężnych kursem waluty obcej od początku. W ocenie Sądu zbędne było przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z przyczyn, dla których powództwo zostało oddalone, a które wskazane zostały w dalszej części uzasadnienia. W tym przypadku przeprowadzenie dowodu nie wniosłoby istotnych faktów do sprawy, a przyczyniłoby się jedynie do niepotrzebnego przedłużenia postępowania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie i podlegało oddaleniu w całości.

Zasadą jest, że każde przejście wartości majątkowej z jednej osoby na drugą musi być prawnie uzasadnione. W związku z tym stosownie do art. 405 k.c., kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby nie było to możliwe, do zwrotu jej wartości.

Przepis ten – w myśl art. 410 § 1 k.c. – stosuje się w szczególności do świadczenia nienależnego. Świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia (§ 2).

Zgodnie z art. 58 § 1 i 2 k.c. czynność sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż w miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.

Umowa kredytu bankowego jest umową nazwaną uregulowaną w art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (dalej: prawo bankowe). Zgodnie z art. 69 ust. 1 w brzmieniu tożsamym obowiązującym na datę zawarcia przez powodów umowy kredytowej, przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Stosownie do ustępu 2 cytowanego przepisu, umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności: strony umowy, kwotę i walutę kredytu, cel, na który kredyt został udzielony, zasady i termin spłaty kredytu, wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany, sposób zabezpieczenia spłaty kredytu, zakres uprawnień banku związanych z kontrolą

wykorzystania i spłaty kredytu, terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych, wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje, warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

W art. 69 ust 2 prawa bankowego wskazano zatem, jakie niezbędne postanowienia powinny być zawsze ujawnione w tej umowie bankowej. Nie wszystkie z tych elementów stanowią essentialia negotii umowy kredytowej. Elementów konstrukcyjnych tej umowy poszukiwać należy w art. 69 ust 1 prawa bankowego.

Analiza postanowień zawartej przez powodów umowy kredytu zawartej w PLN i waloryzowanej do CHF, nie daje podstaw do stwierdzenia, że jest ona sprzeczna z art. 69 ust. 1 pr. bankowego. Podpisana przez strony umowa kredytu hipotecznego spełnia przywołane powyżej ustawowe wymogi, prawa bankowego. Niewątpliwie umowa kredytu dochodzi do skutku przez złożenie zgodnych oświadczeń woli przez strony, bank zobowiązuje się do oddania określonej sumy pieniędzy do dyspozycji kredytobiorcy, natomiast ten ostatni do jej zwrotu. Skoro w umowie z 3 lipca 2007 roku kwotę udzielonego kredytu w wysokości 321 000 zł poddano waloryzacji do CHF, to nie można przyjmować, że kwota kredytu nie została określona, a umowa kredytu hipotecznego waloryzowanego do CHF jest umową o kredyt w złotych polskich. Zawarte w umowie postanowienia wyrażające kwotę kredytu w PLN oraz poddaniu jej waloryzacji do CHF, jak również to, zgodnie z którym uruchomienie kredytu następuje w złotówkach (PLN) przy jednoczesnym przeliczeniu w dniu wypłaty na walutę szwajcarską (CHF) zgodnie z kursem kupna waluty z tabeli kursowej, nie są wyłączone z punktu widzenia treści przywołanych powyżej przepisów i nie sprzeciwiają się ustawowej definicji umowy kredytu, która powinna między innymi określać kwotę i walutę kredytu, zasady jego zwrotu i jego oprocentowanie. Jak słusznie podkreślił Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 29 kwietnia 2015 roku, wydanym w sprawie V CSK 445/14 (Lex nr 1751291) dopuszczalne jest ułożenie stosunku prawnego w taki sposób, że strony ustalą w umowie inną walutę zobowiązania i inną walutę wykonania zobowiązania. Strony mogą zatem ustalić jako walutę zobowiązania (wierzytelności) walutę obcą, a jako walutę wykonania tego zobowiązania (spłaty wierzytelności) walutę polską. Także z art. 69 prawa bankowego wynika, że określona w umowie kredytu bankowego waluta kredytu oraz określona w tej umowie waluta spłaty kredytu nie muszą być tożsame.

Za dopuszczalnością kredytów waloryzowanych, opowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z 22 stycznia 2016 roku (I CSK 1049/14, Legalis). W jego uzasadnieniu wyjaśnił, że umowa kredytu indeksowanego mieści się, w konstrukcji ogólnej umowy kredytu bankowego i stanowi jej możliwy wariant (art. 353¹ k.c. w zw. z art. 69 pr. bankowego). Waloryzacja umowna przy zastosowaniu jako jej miernika waluty obcej wyraża się w tym, że kredytobiorca zwraca kredytodawcy wykorzystaną sumę kredytu, przy czym w związku z kursem waluty obcej suma ta może być wyższa odpowiednio do relacji do waluty obcej. Suma wykorzystana w dniu wykonywania umowy kredytu może mieć bowiem inną wartość rynkową w wyniku indeksacji walutowej. Innymi słowy, kredytobiorca może być zobowiązany do zwrotu bankowi sumy pierwotnie wykorzystanego kredytu (w chwili wykonania umowy przez bank), ale taka wykorzystana suma (w całości lub części) może mieć inną (wyższą) wartość rynkową w okresie spłaty kredytu.

Na nieważność umowy kredytu nie wpływa również fakt, że waloryzacja kredytu jest dokonywana jednostronnie przez bank w oparciu o kurs waluty u niego obowiązujący. Powodowie zawierając umowę kredytu świadomie i dobrowolnie zgodzili się na wprowadzenie do niej klauzuli waloryzacyjnej. Nie ulega wątpliwości, że powodowie z pobudek czysto ekonomicznych dokonali wyboru kredytu waloryzowanego w CHF. Ponadto, ze złożonych przez powodów oświadczeń wynika, iż przed podpisaniem ostatecznej umowy kredytowej bank przedstawił im obok oferty kredytu walutowego, także ofertę kredytu w złotych polskich, której ci jednak nie wybrała i choć posiadali wymaganą zdolność kredytową. Powodowie z pełną świadomością zdecydowali się na wybór kredytu waloryzowanego kursem waluty obcej, gdyż uprzednio zostali poinformowani o ryzykach związanych z zaciągnięciem kredytu hipotecznego indeksowanego kursem waluty obcej, a przede wszystkim o ryzyku kursowym. Mieli więc pełną wiedzę, że zarówno rata kredytu, jak i wysokość zadłużenia tytułem zaciągniętego kredytu, przeliczona na złotówki na dany dzień, podlega ciągłym wahaniom, w zależności od aktualnego kursu waluty. Powodowie zostali uświadomieni, że wybierając zadłużenie w walucie szwajcarskiej, w początkowym okresie kredytowania będą korzystali z oprocentowania niższego w porównaniu z kredytem złotowym i będą spłacali miesięcznie niższą ratę, której wysokość w ciągu kolejnych lat, na które został zaciągnięty kredyt, może ulec znacznemu wzrostowi. Powodowie ponadto zostali poinformowani, iż

uruchomienie kredytu i spłata rat kredytowych następuje według kursu kupna i sprzedaży waluty obcej, do której waloryzowany jest kredyt.

Przechodząc do oceny zarzutu abuzywności kwestionowanych przez stronę powodową postanowień umownych dotyczących waloryzacji, wskazać trzeba, iż problematykę abuzywności postanowień umownych reguluje przepis art. 385¹ § 1 k.c., zgodnie z którym postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione z indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. § 2 powołanego przepisu wskazuje, że jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. § 3 definiuje niezgodnione indywidualnie postanowienia umowy jako te, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Zgodnie z § 4 powołanego przepisu ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie spoczywa na tym, kto się na to powołuje.

Sąd przychylił się do poglądu, że dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy nie mają decydującego znaczenia uprzednio wydane orzeczenia sądowe w innych sprawach, albowiem każdorazowo Sąd obowiązany jest do dokonania całościowej oceny materiału dowodowego w celu ustalenia wiążącej strony treści stosunku prawnego. W szczególności nie można uprościć badania sprawy poprzez odwołanie się do prejudycjalnego waloru wyroków Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumenta. Kontrola dokonywana w trybie przepisów art. 479³⁶-479⁴⁵ k.p.c. dotyczy nie analizy konkretnego stosunku zobowiązaniowego, lecz abstrakcyjnie rozumianej treści normatywnej wzorca umownego (niezależnie od tego nawet, czy znalazł on zastosowanie w następstwie zawarcia umowy). Kontrola abstrakcyjna zatem polega na kontroli wzorca jako takiego, w oderwaniu od konkretnej umowy, której wzorzec dotyczy (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2003 roku sygn. akt III CZP 95/03).

W tym kontekście istotne jest rozważenie zagadnienie rozszerzonej prawomocności wyroku uznającego postanowienie wzorca umowy za niedozwolone. Stosownie do obecnie dominującej linii orzeczniczej prawomocność, o której mowa było w art. 479⁴³ k.p.c., pod względem podmiotowym działa jednokierunkowo, tj. na rzecz wszystkich osób trzecich, ale wyłącznie przeciw pozwanemu przedsiębiorcy. Oznacza to, że omawiany wyrok od chwili wpisania uznanego niedozwolonego postanowienia wzorca umowy do rejestru prowadzonego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta działa na rzecz wszystkich (strony powodowej i wszystkich osób trzecich), ale tylko przeciwko konkretnemu pozwanemu przedsiębiorcy (tak uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2015 roku w sprawie sygn. akt III CZP 17/15). Regulacja dotycząca rozszerzonej prawomocności wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumenta ma jednak to ograniczone znaczenie, że dotyczy wyłącznie postanowień będących przedmiotem kontroli abstrakcyjnej, tj. objętych wzorcami umownymi (ogólne warunki umów, regulaminy), nie dotyczy zaś postanowień umów zawartych indywidualnie pomiędzy stronami. W sprawie niniejszej sporne postanowienia objęte są umową kredytu, której treść w pierwszej kolejności ustalona została w oparciu o preferencje konsumenta zgłoszone we wniosku o udzielenie kredytu. Ostatecznie sama treść umowy nie była indywidualnie uzgadniana, co do końcowego słownego brzmienia, lecz na kształt ostatecznie przyjętego wariantu tej umowy i w ogóle decyzję o jej zawarciu decydujący wpływ mieli powodowie, o czym jeszcze w dalszej części uzasadnienia.

Tym samym w niniejszej sprawie konieczna jest całościowa kontrola, polegająca na badaniu wszystkich przesłanek abuzywności. Jest to sytuacja najwłaściwsza z punktu widzenia założeń procedury cywilnej, gdyż pozwala w oparciu o przeprowadzone postępowanie dowodowe w sposób wszechstronny i niezredukowany zrekonstruować wszystkie istotne dla przedmiotowego indywidualnego stosunku prawnego okoliczności.

Zakres zastosowania przytoczonej regulacji art. 385¹ k.c. sprowadza się do umów zawieranych przez przedsiębiorców z konsumentami. Dotyczy on jedynie postanowień innych niż określające główne świadczenia stron, niezgodzonych z konsumentem indywidualnie. Ponadto przesłankami uznania postanowień umownych jest taka ich treść, która

kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając ich interesy. Należy wobec tego zbadać umowę wiążącą strony w aspekcie wszystkich powołanych przesłanek.

Bezspornie stosunek prawny wynikający z przedmiotowej umowy kredytu stawia powodów w roli konsumenta, pozwanego zaś w roli przedsiębiorcy, natomiast kwestionowane przez stronę powodową klauzule waloryzacyjne zawarte w umowie kredytowej z 3 lipca 2007 roku, w ocenie Sądu nie regulują głównych świadczeń stron. Ponadto przyjąć należy, w świetle zebranego materiału dowodowego, że powodowie nie mieli udziału w uzgadnianiu treści spornych klauzul, lecz jedynie biernie przyjęli zaproponowane przez bank zapisy. Zauważyć także należy, że w judykaturze istnieje spór co do przyjęcia, czy klauzule waloryzacyjne regulują świadczenie główne, czy też nie. W przypadku uznania, że w przedmiotowej sprawie klauzula waloryzacyjna określałaby świadczenie główne, Sąd pozbawiony byłby możliwości badania jej abuzywności.

Trzeba jednak w tym miejscu zwrócić uwagę na realia zawierania umów w sprawach takich jak niniejsza, polegające na tym, że z jednej strony bank posiada pewną paletę instrumentów finansowych do wyboru i uzgodnienia, zaś z drugiej strony konsument zgłasza pod adresem banku swoje konkretne potrzeby (najpierw w drodze ustnej, a po dopasowaniu konkretnego instrumentu do jego potrzeb – w drodze wniosku o udzielenie kredytu). W okolicznościach niniejszej sprawy powodowie pragnęli zaciągnąć kredyt hipoteczny w celu finansowania mieszkania dla córki (również będącej stroną umowy kredytowej). W rezultacie zgłoszone potrzeby pożyczkowe wywołują ze strony banku przedstawienie oferty, która mogłaby tego rodzaju potrzebom sprostać. Ostatecznie klient nie pretenduje nawet do ingerencji w treść postanowień, albowiem otrzymuje satysfakcjonujące z punktu widzenia jego potrzeb warunki umowne. Tak więc jakkolwiek, ściśle rzecz biorąc, powodowie nie wywierali wpływu na konkretne końcowe brzmienie postanowień umowy, to jednak zważyć należy, że kształt zaproponowanych warunków umownych był ściśle zdeterminowany potrzebami powodów świadomie przez nich zgłaszanymi. Sąd podkreśla, że wskazana okoliczność nie obala wprawdzie przesłanki niezgodnienia indywidualnego postanowień z konsumentem, ale nie pozostaje bez wpływu na ocenę zaistnienia dalszych przesłanek, o których mowa w przepisie art. 385¹ k.p.c. (rażącego naruszenia interesu konsumenta i sprzeczności dobrymi obyczajami).

Dodać należy, że zgodnie z art. 385¹ § 4 k.c. ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie spoczywa na tym, kto się na to powołuje. Pozwany zaś nie zaoferował dowodu, który by uwierzytelnił okoliczność, że powodowie mieli wpływ na treść kwestionowanych postanowień.

Tymczasem w odniesieniu do przesłanek sprzeczności postanowień z dobrymi obyczajami i rażącego naruszenia interesów konsumenta Sąd przychyliła się do stanowiska strony pozwanej, że strona powodowa nie wykazała zajścia tychże przesłanek w niniejszym postępowaniu co do żadnej ze spornych klauzul.

W ocenie sądu zastosowane w umowie postanowienia waloryzacyjne nie są niedozwolonymi postanowieniami umownymi w rozumieniu art. 385⁽¹⁾ § 1 k.c. Abuzywność klauzul indeksacyjnych wywodzona była przez stronę powodową z faktu, że miernikiem waloryzacji był kurs waluty CHF ustalany w sposób dowolny i jednostronny przez bank, to zaś przekładało się na brak równowagi kontraktowej oraz obciążenie powodów ryzykiem kursowym waluty na wolnym rynku.

Po pierwsze, zarzut dowolności postępowania banku w zakresie sposobu kształtowania kursu walut zawartych w tabelach kursowych jest bezpodstawny. Oczywiście umowy kredytu indeksowanego z istoty swojej są takiego rodzaju, że kredytobiorca jako strona umowy pozostaje bez wpływu na parametry aktualnego probierza wysokości należnej raty, lecz nie oznacza to ipso facto, że przedsiębiorca (bank) wpływa na ten probierz w sposób dowolny.

Wskazać należy, że tabele kursowe banku stanowiące punkt odniesienia dla waloryzacji są realizacją obowiązku banku wynikającego z art. 111 ust. 1 pkt 3 prawa bankowego z dnia 29 sierpnia 1997 roku, zgodnie z którym bank jest obowiązany ogłaszać w miejscu wykonywania czynności, w sposób ogólnie dostępny stosowane kursy walutowe. Co istotne, tabela kursowa banku obowiązuje go nie tylko na potrzeby waloryzacji kredytów indeksowanych w walucie obcej, lecz także w zakresie pozostałych czynności bankowych zależnych od kursu walutowego, czy związanych z

obrotem walutą. Tym samym bank zmuszony jest do dostosowania się do czynników umożliwiających konkurencję na tym tle w stosunku do pozostałych podmiotów rynku finansowego i odzwierciedlać realne tendencje rynkowe. Do tych czynników należą bieżące notowania kursów wymiany walut na rynku międzybankowym, podaż i popyt na waluty na rynku krajowym i inne. Oznacza to, że kryteria, które ostatecznie decydują o kursie ogłoszonym w tabeli, nie pozostają li tylko w gestii banku, natomiast twierdzenie strony powodowej, że zapis umowy odsyłający do omawianych mierników waloryzacji daje pole dla nieakceptowalnej dowolności banku w kształtowaniu obowiązków konsumenta, jest nieuprawnione.

Przy ocenie treści postanowień umownych pod kątem ich ewentualnej abuzyjności należy mieć na względzie reguły ogólne wykładni, którym podlegały oświadczenia woli stron w chwili zawierania umowy. Zgodnie z art. 65 § 1 k.c. oświadczenie woli należy tak tłumaczyć jak wymagają tego ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia oraz ustalone zwyczaje. W umowach z kolei należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na dosłownym jej brzmieniu (§ 2). W tym kontekście należy badać wyprowadzenie niejako poza umowę miernika wartości świadczeń, poprzez odwołanie się do wartości rynkowej waluty CHF, na którą to wartość w ostatecznie żadna ze stron umowy nie miała realnego wpływu, a co prowadziło do destabilizacji wartości świadczeń umownych. Przy czym destabilizacja ta wiązała się zarówno z największym atutem kredytów waloryzowanych (niskie oprocentowanie kredytu), jak i z ostatecznie dużym i nieuniknionym ryzykiem ekonomicznym. O tym ryzyku powodowie byli informowani, co znajduje odzwierciedlenie zarówno w oświadczeniach dołączonych do akt sprawy, jak i w umowach. Powodowie w chwili zawierania umowy zdawali sobie sprawę, czym jest ryzyko kursowe, jakie są zalety i wady zaciąganego kredytu, byli zaznajomieni z mniej ryzykownymi instrumentami oferowanymi przez bank, a także rozumieli mechanizmy kształtowania raty. W przekonaniu Sądu powodowie zdawali sobie sprawę, z wszystkich korzyści i zagrożeń płynących z umowy kredytu waloryzowanego do CHF.

Zgodnie z art. 354 k.c. dłużnik powinien wykonywać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje – także w odpowiadający tym zwyczajom. W taki sam sposób powinien współdziałać przy wykonywaniu zobowiązania wierzyciel. Należy wyraźnie stwierdzić, że powodowie dokonali świadomego wyboru kredytu i jego warunków, które to w chwili zawierania umowy niewątpliwie były dla nich korzystne. Dopiero z perspektywy czasu ocenili, że kredyt nie był dla nich korzystny, jak się tego spodziewali, co było jednak przede wszystkim wynikiem wzrostu kursu, natomiast nie było to wynikiem naruszenia dobrych obyczajów przy zawieraniu umowy kredytu. Niewątpliwie ryzyko jest zawsze wpisane w tego rodzaju transakcje z uwagi na wahania kursów walut, co jednak nie daje podstaw do uznania w efekcie postanowień umownych jako naruszających dobre obyczaje, czy też uzasadnione interesy strony. Istotna jest w ocenie Sądu również okoliczność, że pozwany w wykonaniu zaleceń Rekomendacji S (II) Komisji Nadzoru Finansowego przewidział i ogłosił możliwość spłaty rat kapitałowo-odsetkowych bezpośrednio w walucie waloryzacji kredytu. Wykorzystanie tej sposobności umożliwiło powodom uniknięcie kosztów związanych z różnicami kursowymi, które okazały się dolegliwe zwłaszcza wobec zmian kursowych CHF.

Konkludując, należy wskazać, że Sąd nie stwierdził podstaw dla uznania umowy oraz kwestionowanych klauzul jako nieważnych, czy też niewiążących powodów. W związku z tym brak było podstaw do uznania dokonanych przez nich świadczeń za nienależne.

Z tych wszystkich względów, Sąd doszedł do przekonania, że powództwo główne podlegało oddaleniu na zasadzie art. 410 k.c. w zw. z art. 405 k.c. a contrario.

Co również istotne, gdyby przyjąć hipotetycznie sytuację, że w niniejszej sprawie powódki dowiodłyby wszelkich koniecznych przesłanek abuzyjności omawianych postanowień, to w ocenie Sądu powódki nie udowodniły roszczenia z tytułu kwot nienależnie zapłaconych pozwanemu w realizacji postanowień umownych stanowiących o waloryzacji wysokości świadczeń do waluty obcej.

Stosownie do treści art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Należy przychylić się do stanowiska strony pozwanej, że metoda wyliczenia roszczenia przyjęta przez powódki

nie jest wystarczająco uzasadniona. Opis metodologii wyliczeń jest lakoniczny i mało klarowny – tym samym nie pozwala sądowni na weryfikację ich poprawności. Ponadto wątpliwości budzi powiązanie wyliczeń z oprocentowaniem LIBOR 3M przy wyeliminowaniu klauzul waloryzacyjnych, podczas gdy kredyty w złotych polskich, co do których strony umowy nie dokonują waloryzacji do waluty obcej oprocentowane na stopach procentowych powiązanych ze wskaźnikiem WIBOR. Doprowadzenie do sytuacji, w której kredyt udzielony w złotych oprocentowany byłby jak kredyt walutowy byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i niesprawiedliwe dla kredytobiorców zawierających zwykle umowy kredytu, nieindeksowane do waluty obcej, a w związku z tym ponosili znacznie wyższe koszty kredytu.

Niewątpliwie wykazanie wysokości roszczenia jest obowiązkiem strony powodowej, z którego nie mógł strony zwolnić biegły sądowy. Do przygotowania powództwa należy zapewnienie dokładnego i czytelnego wykazania nie tylko legalnej zasadności dochodzonych kwot, ale również ich wysokości. Obowiązkiem tym w niniejszym postępowaniu powód nie sprostał.

Wobec niestwierdzenia przez Sąd abuzywności postanowień waloryzacyjnych, zbędne było rozpoznanie żądania ewentualnego, albowiem takowe zastrzeżone było na wypadek uznania, że pomimo abuzywności postanowień przewidujących waloryzację świadczeń pieniężnych kursem waluty obcej określonym przez pozwanego umowy nie można uznać za nieważną.

Mając na uwadze powyższe Sąd oddalił powództwo główne i ewentualne jako bezpodstawne na podstawie przytoczonych przepisów (punkt I sentencji wyroku).

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Na koszty strony pozwanej złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 10 800 złotych obliczone na podstawie § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 roku poz. 1800) oraz zwrot kosztów opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych.